

שיחת השבוע

למה ברית מילה ולא מקווה?

איך קרה שברית מילה היא הדבר הטבעי והמוכן ביותר, גם למי שמגדיר עצמו רחוק לגמרי מדת, ואילו מקווה טהרה מעורר התנגדות?

ברית נצח בין יהודים לקב"ה (צילום: Victoria Shapiro / Shutterstock)

שוו בנפשכם שאתם נקלעים לכפר סקני דינווי נידח ופוגשים בני-אדם שלא שמעו דבר על היהדות. הם מתעניינים במצוות הדת היהודית ואתם מספרים להם על תפילין וציצית, שבת וכשרות, טבילה במקווה ונטילת לולב, אכילת מצה בפסח וברית מילה. איזו מצווה, להערכתכם, תיראה להם מוזרה ביותר?

סביר להניח שטבילה במקווה תתקבל בעיניהם בהבנה ובהערכה. שבת וכשרות גם הן ייראו מצוות יפות ומעניינות.

מצה בפסח גם זה סביר, זיכרון למצות שאכלו אבותינו בצאתם ממצרים. תפילין, ציצית ונענוע לולב ייראו מוזרות יותר. אך אין ספק שהמצווה שתיראה התמוהה ביותר היא ברית מילה.

חלק מההוויה שלנו

ואילו אצלנו ההתייחסות הפוכה ממש. ברית מילה היא הדבר הטבעי והמוכן ביותר, גם למי שמגדיר עצמו רחוק לגמרי מדת. תפילין וציצית אף הן נתפסות כדבר טבעי, והורים לא־דתיים רבים מתרגשים לראות את בנם מתעטף בטלית ומניח תפילין בבר-המצווה שלו. ואילו מקווה טהרה מעורר פחדים בלתי־מוסברים (ראו את המאבקים ביישובים לא מעטים נגד הקמת מקווה)...

הדוגמה הזאת ממחישה עד כמה השיפוט שלנו אינו אובייקטיבי. קשה להסביר בהיגיון מדוע מצוות המילה דווקא נשמרת גם אצל יהודים שכמעט אינם מקיימים שום מצווה אחרת. מה ההיגיון לקחת פעוט בן שמונה ימים, לחתוך בבשרו, ועוד לחגוג זאת בסעודת מצווה? אך את המצווה הזאת דווקא הכול מקיימים באהבה וברצון.

ההסבר האמיתי הוא שזה כוחה של הברית שכרת הקב"ה עם היהודי הראשון, אברהם אבינו. זו הייתה ברית נצחית, ולכן היא מתקיימת לנצח. לפני אלפי שנים כבר אמרו חז"ל כי על מצוות

המילה נכרתו שלושה־עשרה בריתות, וכי המצווה הזאת תישמר לעולם בידי עם ישראל.

ואולי יש לזה עוד סיבה: ברית המילה היא חלק מההוויה שלנו. עוד בטרם האדם מתחיל לחשוב ולגבש את השקפת עולמו – הוא כבר נימול. לכן המילה נעשית דבר מובן מאליה ואינה עומדת למבחן ולפקוק. אדם אינו יכול להתנגד לדברים שהם חלק ממנו.

שיהיה קרוב לעין

הבעיה הגדולה שנוצרה בדורות האחרונים היא ההתרחקות של יהודים רבים מערכי יסוד יהודיים. יש יהודים שבראש השנה וביום הכיפורים מטיילים בעולם, ובחג הסוכות מבלים בפסטיבלים. ייתכן שלא חוו מימיהם את חוויית התקיעה בשופר בימים הנוראים או אחזו בידיהם את ארבעת המינים בחג הסוכות. ואז, מה שרחוק מהעין – רחוק מהלב.

זה הדבר הנחוץ לנו ביותר בימינו – היכרות, מודעות. חיים בקרבנו יהודים שאינם מכירים כלל את ההוויה היהודית. הם רואים יהודים שומרי מצוות רק באירועים חדשתיים, כמו הפגנות ומחאות. לכן הם גם חשים מאוימים, כי הלא־נודע מעורר חששות וחרדות. ככל שנלמד להכיר זה את זה ניווכח שאין מה לפחד, ולהפך, היהדות יכולה להעשיר את עולמו של כל יהודי ולהעניק משמעות ושמחה לחיינו.

יש חדש

עלייה לקבר רחל

ביום ראשון, י"א במרחשוון, יחול יום פטירתה של רחל אימנו. המונים יעלו לפקוד את קברה ממוצאי השבת. מערך אוטובוסים מתוגבר יפעל מבנייני האומה.

חגיגות החומש

בכפר חב"ד החלו חגיגות החומש המסורתיות, המתקיימות בבית אגודת חסידי חב"ד (770), לאלפי תלמידי כיתות ב מכל רחבי הארץ, לרגל תחילת לימוד החומש בבתי הספר. הילדים נהנים ממפגש עם סופר סת"ם, התנסות בכתיבה על קלף, ביקור בתערוכה ובמרכז למידה של מוצרי סת"ם, הפעלה בסדנה יצירתית, והעיקר – תכנית חווייתית מיוחדת בבית הכנסת, ובמרכזה הוצאת ספר תורה, מתוך שירה וריקוד. כל ילד מקבל שי מיוחד. הרשמה מראש חובה. האירועים יימשכו עד חנוכה. טל' 054-8113770 או 054-5731770.

שנת שיעורים חדשה

מאות בתי חב"ד ברחבי הארץ פותחים שנה חדשה בשיעורי תורה מגוונים, לגברים ולנשים, בכל תחומי התורה. הציבור מוזמן להתעניין במערך השיעורים המקומי ולהצטרף.

זמני השבוע

ישראל	ת"א	חיפה	נאר שבוע	אילת	ניו יורק	בניית השבת
5:27	5:48	5:37	5:49	5:50	5:57	השבת
6:44	6:45	6:44	6:46	6:46	6:54	צאת השבת

ערכת התוכן של חב"ד

מינוי עד הבית
073-3943399
chabad4u.org.il
או חפשו בנג'ל 'מגזין נשמה'

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על־ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000
דוא"ל: chabad@chabad.org.il
אתר: www.chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

להתחדש, לשמות, להתקדם

מציאות חדשה, למה צריך לחשוב היום על העבודה הרוחנית של מחר? הלוא ממילא מחר הבריאה תתחדש ('בראשית'), ואז יחשוב על מה שעליו לעשות מחר. למה הוא צריך לזכור היום שעליו לקיים מחר 'לך-לך'!?

פתיחה לכל השנה

אלא ששלמות העבודה היום תושג רק אם האדם יזכור שעדיין לא הגיע לעבודה המושלמת ביותר, ועליו לטפס מחר למדריגה גבוהה יותר. הידיעה שהוא נתון במגמה של עלייה מתמדת, משפרת את עבודתו היום ומדרבנת אותו למלא את תפקידו היום בדרך הטובה ביותר.

שלוש הפרשות האלה - בראשית, נח, לך-לך - פותחות את התורה, ולכן הוראותיהן שייכות לכל השנה כולה. הן מעניקות כוח שכללות העבודה במשך השנה תהיה מתוך חידוש ('בראשית'), שמחה ותענוג ('נח'), והתקדמות מתמדת ('לך-לך').

(תורת מנחם תשמ"ג, כרך א, עמ' 438)

אמרת השבוע

הושלמה ברית המילה

רבי שלום מבלז הוזמן לסעודת ברית מילה ובתוך הדברים אמר לאבי הבן: "היום הושלמה ברית המילה שלך".

תמה האיש: "ברית המילה שלי?".

הסביר הצדיק: "כל מצווה צריך לקיים בשלמות במחשבה, בדיבור ובמעשה. את ברית המילה אנו מקיימים בתנוק במעשה, אבל במחשבה אין הוא מקיים את המצווה, שכן עדיין אינו בר-דעת. רק כשהוא מכניס את בנו בבריתו של אברהם אבינו, הוא מתקן את המחשבה שהייתה חסרה בברית שלו עצמו".

והוסיף: "זהו שנאמר לאברהם 'אתה את בריתי תשמור, אתה זרעך אחריך'. לשם מה נאמר שוב 'אתה? אלא שכאשר תקיים את הברית לזרעך', תגיע 'אתה' לשלמות במצוות המילה".

פתגם חסידי

"אברהם אמר למלך סדום שלא ייקח ממנו 'מחוט ועד שרוך נעל'. זו דרכם של עשירים - לתת חוט או שרוך נעל ולהתגאות: אני העשרתי את אברהם" (רבי דוד-שלמה מסרוקה)

את השכל על הרגש. כאשר נדרש ממנו להשפיע על הזולת - הוא צריך להתמקד בזה. גישה זו מאפשרת התמסרות מלאה למצווה שעליו לקיים ברגע זה.

לאחר מכן באה פרשת נח, המספרת על המבול שהביא 'נחת רוח'. עניינה בעבודת האדם הוא לעבוד את הקב"ה מתוך נחת, שמחה ותענוג. השמחה היא מרכיב מרכזי בעבודת ה', כמו שנאמר "עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב", וכדברי הרמב"ם (סוף הלכות לולב): "השמחה שישמח אדם בעשיית המצווה ובאהבת האל שציווה בהן עבודה גדולה היא".

להתעלות תמיד

אחרי כל אלה באה פרשת לך-לך ומלמדת שגם לאחר שהאדם עובד את הקב"ה מתוך התחדשות ומתוך שמחה, אל לו להסתפק בהישגים שהשיג אלא עליו לקיים 'לך-לך' - להתקדם ולהתעלות למדרגה עליונה לאין ערוך מזו שעמד בה קודם לכן.

כאן עלולה להתעורר שאלה: אם כל רגע הוא

שלוש הפרשות הראשונות של התורה - בראשית, נח, לך-לך - אף שכל אחת נושאת מסר ייחודי, יש ביניהן חוט מקשר. פרשת בראשית נפתחת בבריאת העולם. מוסבר בתורת החסידות שהבריאה איננה פעולה חד-פעמית, אלא הקב"ה בורא את העולם בכל רגע מחדש מאין ואפס ממש.

המסר בעבורנו הוא, שעלנו להתייחס לעבודת ה' כאל התחלה חדשה בכל רגע, בלי להתחשב במה שהיה עימנו רגע קודם לכן, שכן ברגע זה האדם והעולם נבראו מחדש. אמנם אין להתעלם מן העבר לגמרי, ויש לתקן את מה שדורש תיקון, אך לזאת יש ליעד זמנים מיוחדים, והעיסוק בעבר אינו צריך להפריע לאדם בעבודתו היום-יומית.

להתמקד בהווה

היחס לכל רגע ורגע כאל מציאות לעצמה משפיע גם על הגישה לכל מצווה ומצווה. כאשר אדם קורא קריאת שמע שעל המיטה - עליו לעשות חשבון נפש על היום שחלף. כאשר הוא מניח תפילין - עליו לכוון להשליט

מן המעיין

ברית מילה | מאת הרב אליעזר ברוך, רב כרמי יוסף

תמימות עם ה' בלבד

"התהלך לפני והיה תמים" (בראשית יז, א). אדם צריך להיות תמים רק עם ריבונו של עולם, ואילו עם בני-האדם קשה להסתדר בתמימות בלבד.

(רבי וולף מסטריקוב)

כמו אדם הראשון

גוף שחסר בו דבר באיבריו, או שלקה בבריאותו, או שיש בו דבר מיותר - נקרא בעל מום, שאינו תמים. בדוגמת הנאמר: "תמימה - אשר אין בה מום". לכך אמר הקב"ה לאברהם שיימול ויהיה תמים, כשם שנברא האדם הראשון.

(מעשי ה')

מילה מלמעלה

מילה ברוחניות היא כריתת עורלת הלב, ויש בה שתי בחינות: מלמטה למעלה - 'ומלתם את עורלת לבבכם', פעולה שהאדם נדרש לעשות; ומלמעלה למטה - 'ומל ה' אלוקיך את לבבך', שהקב"ה מל את בני ישראל. לכן לא קיים אברהם את מצוות מילה בגשמיות קודם שנצטווה, כי רצה לזכות ולהגיע למילה השנייה, שמלמעלה למטה, הבאה רק בעקבות הציווי של הקב"ה.

(תורה אור)

קדושה מבטן

"ואת בריתי אקים את יצחק" (בראשית יז, כא). למה נאמר? אלא למד שהיה קדוש בבטן"

(רש"י). 'אקים' ראשי תיבות - 'אשר קידש ידיו מבטן'.

(פנינים יקרים)

המילה משלימה

"והיה תמים" - ולפי מדרשו, התהלך לפני במצוות מילה, ובדבר הזה תהיה תמים. שכל זמן שהעורלה בך, אתה בעל מום לפניי.

(רש"י)

נבואה גבוהה יותר

אף שאברהם היה נביא עוד קודם שנימול, הרי אחרי כריתת העורלה, שהיא מקליפת נוגה, היה יכול לזכות לגילויים נעלים יותר - לאותם גילויים אלוקיים שאינם יכולים להתלבש בלבושיה הגשמיים של קליפה זו.

(ספר המאמרים תש"ט)

ציווי דוחה איסור

"ואברהם בן תשעים ותשע שנה בהימולו בשר ערלתו" (בראשית יז, כד). מדוע לא מל אברהם את עצמו קודם שנצטווה, בשעה שקיים את כל התורה כולה עד שלא ניתנה? אלא אברהם לא היה רשאי למול עצמו קודם לכן, מחמת איסור שפיכת דמים, כי אסור לאדם להוציא מעצמו דם. רק לאחר שנצטווה - דחתה מצוות מילה את האיסור של 'שופך דם עצמו'.

(הרבי מליובאוויטש)

עיניין
יונים

בקשתו המוזרה של היהודי האלמוני הפתיעה את רב העיר מוסקווה. האיש ביקש לערוך ברית לבנו בסתר.

הרב חיים ברלין (בנו של הרב נפתלי צבי יהודה ברלין, 'הנצי"ב מוולוז'ין') שימש רבן של וולוז'ין ומוסקווה, ולימים עלה לארץ הקודש ושימש רבה של ירושלים (אחרי פטירת הרב שמואל סלנט).

הוא נהג לקרוא בתורה בכל שבת, בבית מדרשו בירושלים. קריאתו הייתה נעימה ומיוחדת, והמילים יצאו מפיו בדיוק ובהטעמה. רבים מבני העיר באו לבית מדרשו לשמוע את קריאתו.

בשבת חול המועד פסח גברה הנהירה לבית המדרש. ההמונים ביקשו לשמוע את הרב חיים קורא את מגילת שיר השירים ברגש ובלהט. בהשתפכות מיוחדת.

כשהיה מגיע לפסוק "הנך יפה רעייתי, הנך יפה, עינייך יונים", הייתה התרגשותו עולה לשיא. הוא היה קורא את המילים האלה בהתלהבות גדולה ומשתפך בדמעות שלישי.

תלמיד קרוב היה לו, הרב אריה לוי, שלימים כונה 'רב האסירים'. הוא שאל את רבו מדוע בכל שנה, בהגיעו לפסוק זה, הוא פורץ בבכי נרגש. והלוא זה פסוק שמתאר את האהבה שבין הקב"ה לכנסת ישראל.

"הבה אספר לך", השיב לו הרב, והחל לספר:

בימי כהונתי ברבנות מוסקווה בא אלי יום אחד יהודי וביקש לשוחח עימי ביחידות. נכנסנו לחדר צדדי, ולאחר שהדלת נסגרה מאחוריי הופתעתי לשמוע שכל סודו מתבטא בכך שאשתו ילדה בן זכר במזל טוב, ורצונו להזמין אותי למול אותו (הרב ברלין היה מוהל מומחה, וזכה למול רבים מילדי ישראל).

שאלתי את היהודי לפרש מעטה הסודיות, והלוא רבים מלים את בניהם כדת ואינם רואים סיבה להסתיר זאת (זה היה קודם המהפכה הקומוניסטית ברוסיה).

"כבוד הרב", השיב היהודי. "אני מתגורר בסביבה גויית. שום שכן או מכר אינו יודע כי יהודי אני. פרנסתי באה ממסחר בצורכי דת נוצריים. מובן שאם יוודע כי יהודי אני, אאבד את מקור פרנסתי. לכן רצוני לעשות את הברית בסודיות מוחלטת."

הרב הבין כי במקרה הזה לא תוכל המצווה להתקיים בהשתתפות מניין יהודים ובסעודת מצווה, כנהוג בישראל. הצעתי לו, המשיך רבי חיים בסיפורו, כי יהיה הסנדק ויחזיק את הילד על ברכיו, וכך נוכל לערוך את הברית לבדנו.

"מצטער רבי, אך לא אוכל לעשות זאת", השיב היהודי בבהלה. "ליבי רך ורגיש. אינני יכול להביט בפצע קטן, ואיך אוכל לראות את מילת בני הרך."

ידיי אף עלולות לרעוד והילד עלול להישט, חלילה".

התחלתי לשאול את היהודי על הנעשה בביתו. לאחר מכן יעצתי לו לשלוח בשעה היעודה את כל משרתות הבית למשימות כלשהן בחוץ, ולהזמין רופא יהודי, שרבים מתושבי העיר נעזרים בשירותיו. לשכנים יסופר כי נמצא בתינוק ליקוי גופני כלשהו, המחייב לעשות לו ניתוח קל.

לומדים גאולה

מאת מנחם ברוד

כשארץ ישראל תתרחב

בברית בין הבתרים הבטיח הקב"ה לאברהם אבינו את ארץ ישראל הגדולה, מן הפרת ועד הנילוס (בראשית טו, יח): "ביום ההוא פרת ה' את אברם בְּרִית לאמר, לְךָ עָדָה נְתַתִּי אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְהַר מִצְרַיִם עַד נְהַר הַגְּדֹל נְהַר פָּרָת. בהמשך מפורטות ארצות של עשר אומות: "אֶת הַקְּנִיזִי וְאֶת הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקְּדִמְנִי וְאֶת הַחֲתִי וְאֶת הַפְּרִזִּי וְאֶת הַרְפָּאִים. וְאֶת הָאֱמֹרִי וְאֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַגְּרִגְשִׁי וְאֶת הַיְבוּסִי".

רש"י מפרש: "עשר אומות יש כאן, ולא נתן להם אלא שבעה גוים. והשלושה, אדום ומואב ועמון, הם קניזי וקדמוני, עתידיים להיות ירושה לעתיד". הרמב"ם כותב (הלכות רוצח ושמירת נפש פרק ח הלכה ד): "בימי המלך המשיח מוסיפין שלוש אחרות על אלו השש [=ערי מקלט], שנאמר: וְיִסְפְּףָ לָךְ עוֹד שְׁלֹשׁ עָרִים, עַל הַשְּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה. והיכן מוסיפין אותן? בערי הקניזי והקניזי והקדמוני, שנכרת לאברהם אבינו ברית עליהן ועדיין לא נכבשו".

יחזרו ויהיו לישראל

חז"ל אמרו (מדרש רבה פרשה מד, כג): "כך עלה בדעתו של מקום להנחיל להם לישראל ארץ עשרה עממים, את הקניזי ואת הקניזי ואת הקדמוני, ולא נתן להם אלא ז', את החיתי ואת הפרזי ואת הרפאים ואת האמורי ואת הכנעני ואת הגרגשי ואת היבוסי, הרי שבעה... רבנן אמרי: אדום ומואב וראשית בני עמון הם הג' שלא נתן להם בעולם הזה... אבל לימות המשיח יחזרו ויהיו לישראל, כדי לקיים מאמרו של הקב"ה".

ה'אור החיים' כותב בפירושו: "הנה יש לתמוה, איך טח מראות עיניהם של הממאנים להאמין בגדולתנו ומעלתנו העתידה לבוא, כי מקרא מלא דיבר הכתוב שכרת ה' ברית עם אברהם אבינו ע"ה לתת לזרעו עשרה אומות – ועד עתה לא מצינו שנתן ה' לישראל אלא ז' אומות, ונשארו ג' אומות".

הוא מוסיף ומעיר על הסדר של הארצות בתורה: "עוד נתתי ליבי לתור בסדר הכתובים, ואראה כי הקדים הקניזי והקניזי והקדמוני, שהם עמון ומואב ואדום, שלא בא לדינו בראשונה אלא ז' המאוחרים – ואין נכון להקדים המאוחר! אכן ודאי כי מאת ה' הייתה זאת, להעירך ולהגיד לך כי עיקר הנתנה היא העתידה, שיבואו יחד השלושה, ועימם הנוטר מהז' אומות... וסימן לדבר: נתנת הארבעה מלכים אשר נתן ה' לאברהם. שלושה כנגד קניזי וקדמוני, והרביעי – תדעל מלך גוים – רמז אל התאספות הגוים הנשארים מהז' הראשונים, והבן".

בדרכי שלום

"כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש אומר (התוועדות תשנ"ב כרך א, עמ' 254): "כאשר נתן הקב"ה את ארץ ישראל לאברהם בברית בין הבתרים (לזרעך) נתתי את הארץ הזאת, 'כבר נתתי' בפועל, כבר נתן לו בפועל (באותה ברית) את כל עשר הארצות. לא רק את שבע הארצות – 'את החתי וגו'', אלא גם את ג' הארצות – 'את הקניזי ואת הקניזי ואת הקדמוני'. רק שבגלוי ובפועל 'לא נתן להם אלא שבעה גוים והשלושה כו' עתידיים להיות ירושה לעתיד' – 'בימי המלך המשיח'. אבל הקב"ה נתן הכול מייד בבת אחת (אלא שבקיום העניין בפועל יש שלבים. בדוגמת הדבר בכיבוש ז' הארצות גם כאן לא היה הכול בזמן אברהם, אלא לאחר זמן, לא בבת אחת אלא בכמה שלבים וכו')..."

"החידוש כעת יהיה שיקבלו את ג' הארצות בדרכי נועם ובדרכי שלום. כיוון שבאותו הזמן (בימות המשיח) לא יהיה שם כו' מלחמה כו', אומות העולם ימסרו אותן לבני ישראל מרצונם הטוב".

אמרתי שגם אני אבוא בזמן המיועד, הרופא ישמש סנדק, ואף יבוא אחר כך לביקור בבית, לפקח על ריפוי המילה.

כך היה. ביום המיועד הוביל אותי היהודי לביתו, שהיה מעוצב בסגנון האצילים, בלי שום סממן יהודי. את הפסלים ואבזרי הדת הנוצריים פינינו, וכך ערכנו שלושתנו את הברית בחשאי.

כשנפרדנו, ביקשתי מהיהודי לבוא אליי בעוד שלושה ימים, להודיע לי את שלום הילד. היהודי אכן בא, וחשד שרצוני לקבל ממנו שכר טרחה. מובן שסירבתי לקבל ממנו את הכסף, והוא חשב שכוונתי כי אוסיף על הסכום שהציע...

כשהשתכנע שאיני מעוניין בתשלום, גיליתי לו כי אכן רצוני לבקש ממנו דבר מה. עז היה רצוני לדעת את הסיבה שהניעה אותו לערוך את הברית, מתוך מסירות נפש גדולה כל-כך.

בשומעו את שאלתי זלגו דמעות מעיני, ובראש מורכן אמר: "אני התרחקתי מצור מחצבתי. לפעמים אני מתחרט על כך, אך אינני יודע אם אוכל לשוב בתשובה."

"חשבתי כי בני הרך יהיה רחוק מן היהדות אף יותר ממני, שכן אני גדלתי בבית יהודי, ואילו הוא לא יראה שום סממן יהודי. ובכל זאת ייתכן שכשיגדל יכיר חיים יהודיים ואולי יתעורר בו הניצוץ וירצה לחיות כיהודי. רצוני שהדרך ליהדות תהיה פתוחה לפניו..."

"לכן, כבוד הרב, התאמצתי בכל כוחי למול את בני, כדי שאם ירצה לשוב לחיק עמו, הדרך תהיה פתוחה וקלה".

הרב ברלין סיים את סיפורו, ואמר בהתרגשות: בעקבות האירוע הזה התבהר לי מאמר חכמינו על הפסוק "הנך יפה רעייתי, הנך יפה, עינייך יונים". חכמינו אומרים, כי כפילות הפסוק באה ללמד "הנך יפה לפני החטא והנך יפה לאחר החטא".

התקשיתי תמיד להבין מה היופי שלאחר החטא. התשובה טמונה בסיום הפסוק "עינייך יונים". אחת מתכונותיה של היונה, שאינה מתרחקת מקינה מרחק שממנו לא תדע את דרכה בחזרה. כך יהודי, אף-על-פי שחטא והתרחק מרחק רב, בכל זאת הוא מפנה את ראשו לאחור ומשתדל עד כדי מסירות נפש שלא לאבד את דרכו בחזרה לקינו. ואם לא הוא, לכל הפחות שהדרך של בנו תהיה פתוחה לשוב אל חיק היהדות.

(על-פי 'איש צדיק היה')

ברית בשמחת תורה באיביזה

יצחק'. "זכיתי אפילו למול יהודי בן 93", הוא מספר. "זו תחושה מרגשת מאוד למול יהודי מבוגר כליכך".

המזוודה לא הגיעה

ועם כל פעולות ההתנדבות, עיקר עיסוקו הוא לימוד תורה בכולל בבתיים. הוא אב לשמונה ילדים, ומסתפק בקצבה הזעומה של הכולל. אך כשצריך, הוא מוכן לטוס לקצה העולם. "אני רואה לנגד עיניי קודם כול את התינוק. בעבורו אני טס לסריילנקה, לאיביזה, או לכפר נידח באוקראינה. באותה מידה אני צועד בשבת שעתיים או עוזב את הבית ונוסע לעשות את יום הכיפורים או חג כלשהו ביישוב נידח".

הסיפורים שחווה אינם נגמרים. "לפני שנים טסתי לאי איביזה, שבו הייתה צריכה להתקיים ברית מילה בשמחת תורה. המטוס שלי נחת שעתיים לפני החג. הצלחתי להגיע במועד לבית ההורים, אבל המזוודה, ובה כלי המילה, לא הגיעה. לא ידעתי מה לעשות. הברית תוכננה לשעה 12 בצהריים. באורח ניסי ממש בא שליח גוי מטעם חברת התעופה ומסר לי את המזוודה רבע שעה לפני הברית".

מהצלה לברית

לעיתים ההתנדבות בהצלה משתלבת עם היותו מוהל. "לפני כשנה קיבלתי קריאה בהולה על

כרטיס הביקור של הרב ניר דורפמן כלולים הפרטים האלה: "מוהל בארץ ובחו"ל, חובש בכיר ברפואת חירום ובטראומה, מתנדב באיחוד הצלה, בזק"א ובמלר"ד (מחלקה לרפואה דחופה)... מרצה לציבור הרחב". למעשה, חייו הם קודש למען הזולת.

תפקיד המוהל הוא המאתגר מכולם. הוא טס למקומות נידחים ברחבי העולם, מלווה הורים מודאגים, משמח את המשתתפים בבריתות וחי את המצווה, לדבריו, עד כדי מסירות נפש.

בזכות מאמן הג'ודו

עד גיל ההתבגרות ניר (40), תושב בתיים, לא הכיר את יופייה של היהדות. הוא נולד במשפחה לאידית, והתחנך במוסדות חינוך כלליים. ההיחשפות הראשונה ליהדות התרחשה במקום לא צפוי לחלוטין: "למדתי אצל מאמן ג'ודו שהחל להתקרב ליהדות. יום אחד הציע לי לבוא איתו לשיעור תורה. באתי ונמשכתי. משם התקדמתי אט-אט. התעמקתי בסוגיה וגיליתי את הקב"ה".

לקראת לידת בנו בכורו חש ניר רצון עז למול אותו במו ידיו. ראש הכולל שלו לימד אותו את המקצוע, וביום השמיני הולדת הבן עשה את הברית, כשצלידו מוהלים מומחים. מאז זכה לעשות יותר מאלף בריתות, ובהן גם ליהודים מבוגרים, כחלק מהתנדבותו בארגון 'ברית יוסף

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

פרחים בשמיטה

שאלה: האם מותר לקנות כרגיל פרחים בשמיטה?

תשובה: רוב הפרחים בימינו אין בהם ריח, ולכן אין בהם קדושת שביעית. כמורכב אין איסור ספיחים בפרחים, ואין בהם איסור סחורה.

פרחים שאין בהם ריח ושנשתלו לפני השמיטה ולא מתבצעות בהם פעולות האסורות בשמיטה - אפשר להשקותם ולעשות את הדרוש לשמירתם. כמורכב מותר לקוטפם ולסחור בהם בלי היתר מכירה.

עד אמצע מרחשוון מצויים בשוק רק פרחים שנשתלו או שנזרעו קודם השמיטה. ממועדים מסוימים והלאה נכנסים לשווקים פרחים שנשתלו או עובדו בשמיטה, והבעיה בקנייתם היא שבוז הקונה "מסייע בידי עוברי עבירה". ואולם בקנייה ממגדל שהשתתף בהיתר המכירה ופועל על-פי הוראות הרבנות, אין אנו מכשילים אותו.

בקניית פרחים יש לנהוג כדלהלן:

ברכה לכל המוהלים בעולם. הרב ניר דורפמן

יולדת השרויה במצוקה. מצאתי אישה במצב לא טוב. נתתי לה עירוי וביצעתי פעולות רפואיות חיוניות. היא הובהלה למיון, ומצבה של הידרדר עד כדי צורך בהחייאה. גם מצבו של התינוק הסתבך. אבל כעבור כמה ימים קיבלתי ממנה שיחת טלפון. הייתי המום. היא אמרה לי: 'הצללת את חיי ואת חיי התינוק שלי, אני רוצה שתהיה המוהל שלו'. הברית התקיימה בהתרגשות עצומה".

הניסיון הרפואי שלו מסייע לו להרגיע הורים מודאגים. "אני משתדל להסביר כל פרט על ההליך. עשיתי לעצמי מנהג בכל ברית לברך את כל המוהלים בעולם, שלא תצא תקלה מתחת ידם".

מושג ברגע

עלייה וירידה

איך מכנים אדם שעבר מצרפת לאנגליה או מספרד לבלגיה? קוראים לו 'מהגר' - אדם שהיגר ממדינה אחת למדינה אחרת. אבל יהודי שעזב את ארץ מולדתו ובא לגור בארץ ישראל נקרא 'עולה' - 'עלה לארץ'. ואם הוא עוזב את הארץ והולך לגור בארץ אחרת? הוא מכונה 'יורד' - 'ירד מהארץ'.

כך בדיוק היה אצל אברהם אבינו. כאשר היה מחסור במזון בארץ והוא הלך למצרים, התורה אומרת "וַיֵּרָד אֲבָרָם מִצְרָיִם". לאחר מכן, כשחזר לארץ, נאמר: "וַיַּעַל אֲבָרָם מִצְרָיִם".

כי ארץ ישראל היא ארץ קדושה, שעומדת למעלה מכל הארצות.

למחלקת המודעות (בלבד) של שיחת השבועי: m3166532@gmail.com :טל' 053'3166532, דוא"ל:

גם בשנת השמיטה

לא מתפשרים על המגוון!

בלי טריקים, בלי שטיקים.

שמיטה כהלכתה - אשר עד